

Шаҳримизнинг бир кунчи

ШАҲРИМИЗ ОЗОДА, КЎРКАМ БЎЛСИН!

Бу йилги баҳор жуда ниҳиж келди: ҳали қарабизки, чарақлаган қўш, зум ўтмай эса кўк юзини будут қоплаб, ёмғир томчидай бошлайди. Аммо табиатнинг бу ниҳижликларини шаҳримизда олиб борилаётган улкан хўжалик ишларимизга: уни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга сира ҳалақат бермаслиги керак. Чунки бу йилги баҳор ўзгача баҳордир. Бу йилги баҳор Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги улкан таъана билан нишонланадиган баҳордир.

Шаҳар партия комитети ва меҳнатчилар депутатлари шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича эълон қилган ойлигининг ўн кунчи ўтди. Бу ишга гоят катта эътибор билан қараган, шаҳримизни яшил либосга буркантиришга киришган, унинг озода ва кўркам бўлишини астойдил истаган корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари бу умумжаҳат ишга ўзларининг ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ҳозиргача минглаб манзарали ва мевали дарахтлар, жуда кўп гул кўчатлари ўтказилди. Кўнгина корхоналарнинг коллективлари, уй-жой комитетлари ва маҳаллалар бутун куч ва имкониятларини шаҳар территориясини тозалаш ва уни ободонлаштиришга сафарбар этмоқдалар. Бунинг натижасида ҳозиргача шаҳарга юз мингдан ортиқ дарахт кўчатлари ва саккиз юз минг туپ бута ўтказилди. Бироқ шў кўнгина катталарнинг ҳисобга олганида, олдинда ҳали гоят муҳим вазифалар турибди. Бинобарин, ойлигининг ўн кунлиги мобайнида қилган ишларини қийинчилик деб бўлмайди.

Кўнгина идоралар ва муассасаларнинг, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўз атрофларидаги территорияни озода тутиш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишига ўта маъмурийлик билан қарамоқдалар. Улар ҳануз ирригация тармоқларини тозалашга янада кўпроқ кўчат ўтказишни қизғин бошлаб юбормагандар. Бу эса шаҳарнинг умумий манзарасига доғ тушириб қўйиши мумкин.

Уй-жой ва маъмурий биноларнинг ремонтини ҳам гоят қийинчилик олиб борилаётганда. Кўнгина биноларнинг олд томони кўриносиз ва оқланмаган. «Главташкентстрой» ва унинг қурлиш трестлари ҳамда бошқармалари шаҳар партия ташкилоти белгилаган тадбирларнинг амалга оширишда суғурилган кўрсаткичларда.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари шаҳарни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ойлигини ўтказишда асосий ташкилотчилар бўлимоқлари лозим. Аммо бу ишга ҳозирча астойдил киришганича йўл, шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда сўз иштирок этаётган корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари олдинга қатъий талаб қўйилмаётган. Натижада пойтахтимиздаги айрим районлар ҳатто кўчат ўтказишда ҳам судралиб қолимоқдалар. Чунки, Ленин райони ҳозиргача йигирма тўққиз минг ўригача уч минг, Куйбисhev райони эса қирқ саккиз минг ўригача етти минг дарахт кўчатни ўтказишган, холос. Октябрь, Фрунзе, Чилонзор, Сергели районларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Шаҳар бўйича дарахт ўтказиш планининг атиги йигирма саккиз процент бажарилгани эса ташвишланарли бир ҳолатдир. Бўлмаса уч юз эллик минг дарахт ўригача атиги юз минг кўчат ўтказилганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Шаҳарни озода тутиш иши ҳам кўнгинадагидай эмас. Ленин, Октябрь ва Чилонзор районлари зиммасида бу соҳада айниқса катта ишлар турибди.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари аҳолини, биринчи навбатда партия, комсомол ва касоба союз ташкилотларини ана шу катта ишга сафарбар этмоқлари керак. Эндиликда шаҳарда ва яқинбадиқларда ўтказишни ўзи билангина чеклавиб қолмиш кифойа қилмайди. Вақт энг, қилинадиган ишлар кўлами эса гоят катта. КўКАЛАМЗОРАШТИРИШ ВА ШАҲАРНИ ОБОДОНЛАШТИРИШ МАСАЛАСИ БИЛАН ҲАР КУНИ ШУГУЛЛАНИШ ЛОЗИМ. КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАРДА, ТАШКИЛОТЛАР ВА ҲАМ ОЛТИ ЮРТЛАРИДА ОПЕРАТИВ ГРУППАЛАР ТУЗИШ ЛОЗИМ. АНА ШУ ГРУППАЛАР КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТ МУАССАСА ВА ОЛТИ ЮРТЛАРИ ТЕРРИТОРИЯЛАРИНИ ТАРТИБГА СОЛИШЛАРИ УНИ КўКАЛАМЗОРАШТИРИШ, ОЗОДА ТУТИШЛАРИ КЕРАК.

Шаҳар ободончилиги ва уни кўкаламзорлаштириш ишларида олий ўқув юрталарнинг студентлари гоят катта роль ўйнамоқлари мумкин. Чунки пойтахтимиздаги бу билим дарахтларида олтинчи мингдан ортиқ студент таълим олмақда. Олий ўқув юрталарининг партия ташкилотлари ва ректоратлари шаҳарни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштиришдек гоят катта ишга барча студентларини сафарбар этмоқлари керак.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари шу масалалар бўйича тузилган штаб ишчи қатъий назорат қилиб боришлари лозим. Корхоналар, муассасалар ва ўқув юрталарининг Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг юз йиллигига тайёргарлик юзасидан қандай ишлар олиб бораётганини вақт-вақти билан муҳожама қилиб боришлари лозим. Ана шундангина шаҳримиз озода ва кўркам бўлади. Бу эса шу кунининг муҳим вазифаси, ҳар бир тошкентликнинг муқаддас бурчидир.

- * ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА СОВГАЛАР БИЛАН
- * ПОЙТАХТ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ ЭКСПОРТИ
- * ШАҲРИМИЗНИ ЯШИЛ ЛИБОСГА БУРКАЙЛИК
- * ДУСТЛИК ИПЛАРИ МУСТАҲКАМ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

5.йил чиқиши
11 МАРТ 1970 й.
ЧОРШАНБА
№ 59 (1127).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТ — ЖАҲОНГА

БАР
плантациялари
учун

БУГУН

«Ўзбексельмаш» заводи маҳсулотларини экспорт қилиш мақсадига бир нечта селжа ва кўрак чувиш машиналари пайдо бўлди. Завод маркази қўйилган бу маҳсулотлар Бирлашган Араб Республикаси деҳқонларига юнатилади.

Март ойининг дастлабки кунларида «Ўзбексельмаш» маркази билан бир партия селжа ва кўрак чувиш машиналари Эрон ва Ироқ мамлакатларига юборилди.

Корхона адресига келган баҳор экспорт буюртмасида ВДР, Тунис ва бошқа бир қатор мамлакатлар бор.

Қизиқиш катта

БУГУН

«Ташхимсельмаш» заводининг меҳнат аҳли Ироқ республикасининг буюртмасини бажариб бўлди. Араб мамлакатига чанглатич-чуркачи машиналарининг бир партиясини юборишга тайёрланди. Бундан ташқари машиналарнинг эҳтиёт қисмлари ҳам юборилди.

Корхонанинг экспорт бўлими инженири С. Мусаева бундай дейди: — Заводда тайёрланган

чанглатич ва чуркачи машиналарига кўп мамлакатларда қизиқиш катта. Бунинг Эрон каби мамлакатларнинг буюртмачи миқолида кўриш мумкин. Ҳозир ана шу мамлакатлар учун машиналар тайёрланмоқда.

Кубага

БУГУН

пойтахт фармацевтика заводи коллективни озодлик ороли Кубага 52 флакон фитиндорсини юнатиди.

Яна бир неча ҳафтадан кейин Югославия Федератив Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республи-

наси, Эрон мамлакатларининг буюртмалари юборилди.

Болгарияга

Қардош Болгария Халқ Республикаси тўқмачилари қинда ростлаш машиналарини оладиган бўлди.

БУГУН

«Ташкентсельмаш» заводининг экспорт бўлими мамлакатга «Р-192-3» маркази ростлаш машиналаридан бир партиясини юборди.

Шу кунларда корхонада Куба, Болгария, Франция каби мамлакатларга ҳам юнатиладиган машиналар йиғилмоқда.

СУРАТДА: Ипак ўраш фабрикасининг зарбдор ишчиси, Коммунистик меҳнат зарбдори Насиба Содиқова. И. Шонюговов фотоси.

Юбилей совгалари

Республика маҳаллий санаят министрлигининг бадий конструкторлик технология бюроси ижодкорлари дохий юбилейига бағишлаб ранг-баранг буюмлар тайёрламоқдалар. Ҳоразм воҳаси ва Шаҳрисабз шаҳри халқ устازلари буюмлари, буюр чеварлари тиккан «Халқлар дўстлиги» намоси ва юбилей медалли шулар жумласидандир. Медалнинг олд томонида В. И. Ленин номидаги музейнинг Тошкент филиали рамзини туширилган, орқасига эса «ТОШКЕНТ, 1970 ЙИЛ» деб ёзилган.

БУГУН

бу буюмлар министрликнинг бадий кенгашида муҳожама қилиниб, юбилей совгалари сифатида қабул қилинди.

Уй-муҳораб

ҚАТОР-ҚАТОР
БИНОЛАР

«Узгипрозем» институтининг ходимларидан саксон киши янги уйларида кўчиб келишди. Нақсонлик кўчасида янги-янгидек кўчатлар қилинган биноларда яшаш мумкин.

БУГУН

шу бинони қўрган 153-қурилиш трести азаматлари Чилонзор маҳалласининг В-14 кварталда бир йўла олти панелли уйни фойдаланишга топширдилар. Янги бинолар қирқ саккиз, етти миш икки, тўқсон олти квартираларидир.

Булардан ташқари давлат комиссияси Новосмоковская кўчасида олтинчи квартиралари уйни қабул қилиб олди.

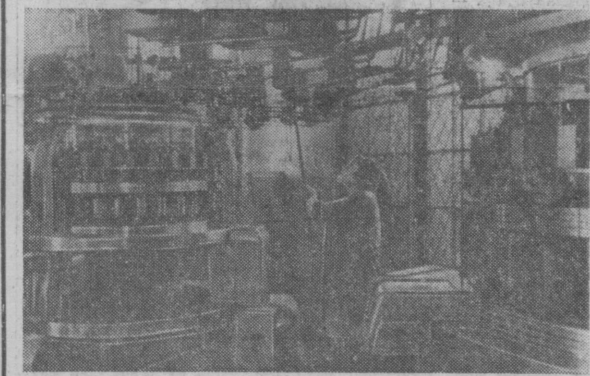
ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР
ҚУВОНЧИ

БУГУН

Ҳамза массивидидаги тўрт қаватли бинода катта шодлик. Қирқ оилани сингдирадиган бинода темир йўлчиларнинг ҳовли тўқлари ўтказилмоқда.

«Желдорстрой»нинг 351-қурилиш монтаж поёзиди бунёдкорлари темир йўлчиларга ана шу бинони тайёрлаб беришди. Шунингдек, қурувчилар Куйбисhev кўчасида саксон квартиралари икки бинони ҳам битказиш арафасида.

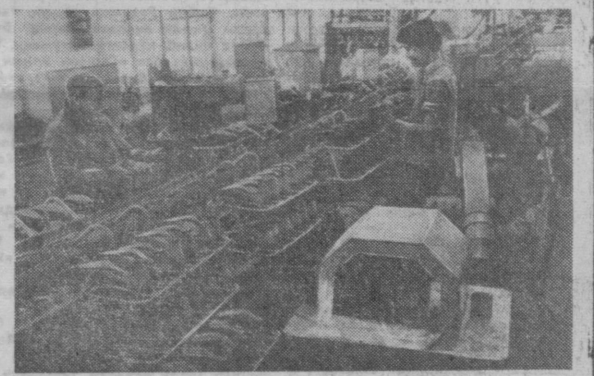
ЯНГИ МЕХАНИЗМЛАР

АХРИМИЗ санаят корхоналарида кўнгина автомат механизмлар ва агрегатлар монтаж қилиниб ишга туширилмоқда. Ана шундан янги агрегатлардан бири трикотаж фирмасининг тўқув цехида ишга туширилди (ундан сурат). «Оверник жаккард» деб аталувчи бу агрегатлар комплексини маҳсулот ишлаб чиқариш қувватини анча ошириш имконини берибди.

Иккинчи пойфаза фабрикасида ҳам аёлларнинг модели пойфазаларини тайёрлашда иш унумини механизациялаш имконини берган уштакка янги маҳсулот бера болади (чандан сурат).

М. Нуриддинов фотолари.

Шаҳар юбилей тарадудиди

ПАННОЛАР
ҲИКОЯСИ

БУГУН

ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ОБОДОНЛАШТИРИШ БОШ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШИЛ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ ПОЙТАХТ ҚИЕФАСИНИ БЕЗАЙДИГАН ПАННОЛАРНИ ТАЙЁРЛАШГА КИРИШДИ.

Комбинат рассомлари дохий юбилейни арафасида хибонлар, чорраҳалар, катта кўчаларни безатадилар.

Студентлар шаҳарчасида ўрнатилган «Биз коммунизмга борамиз», «Муқаррар бўлади» деган панноларда Ўзбекистонда буюк қурилиш ҳамда фан ва маданият тараққиёти ақс эттирилади. Панноларнинг эни 18, баландлиги 9 метрдир.

Республика хибонини Совет Иттифоқи қардош республикаларининг давлат герблари билан безатади.

Луначарское шоссега ўрнатилган паннода дохий В. И. Лениннинг ёрқин сиймоси ақс эттирилади.

Булардан ташқари, жуда кўп байроқлар, транспарантлар ширлар тайёрланмоқда.

Ҳақиқат

ЛОЙИХАЛАР

ҚАРШИДА
СТАДИОН

Қарши қўли йил савини ўзгартириб бормоқда. Дастлаб геологлар қидирув ишлари олиб бориб, шаҳар барпо этишга асос солганига кўп вақт бўлгани йўл. Бугунги кунда шаҳарчада кўриш мактаб, боғча ва маъмурий бинолар қурилади.

«Узгоспроект»нинг иккинчи бўлими архитектор ва инженерлар Қаршида қуриладиган микрорайон планини ишлаб чиқишган эди.

БУГУН

лойиҳачилар футбол ишчибозларига ажойиб туҳфа тайёрлаб бўладилар. Ҳақиқат қўлига муқаддас мактабга муқаддас мактаб стадион шаҳар марказидаги маданият ва истироҳат боғининг шимолий-ғарбида жойлашади.

Стадион трибунаси темир-бетон соябенлардан тикланади. Трибуна остида эса икки қаватли идора биноси жойлашади. Стадион саҳнида волейбол, баскетбол, теннис майдонлари қурилади.

Булардан ташқари, спортчилар учун кўчирини охишона, чойхона қурилади. Стадионнинг кўкаламзорлаштирилишига алоҳида аҳамият берилади.

ИФТИХОР ОБИДАСИ

Ульяновск шаҳрида башариат дохийи В. И. Лениннинг 100 йиллиги юбилейига бағишлаб қурилаётган улкан мемориал музей атрофида СССР халқлари дўстлиги хибонини барпо қилинмоқда. Улкан хибонининг Ўзбекистон обидида «оқ олтин» нишонини ўрнатилади.

Республика Халқ хўжалиги йутуқлари кўрағамасининг бош рассоми Қодир Саломқидинов, архитекторлардан Ю. Халдеев, Л. Т. Адамов, ҳайкалтарош А. Тонровлар ажойиб санъат обидасини ижод қилдилар.

Бўлажак обидида 16 квадрат метр бўлиб, қалинлиги 70 сантиметрдир. Улкан пахта чағони бронза ва қумшудан куйиб ишланади.

БУГУН

«Ташсельмаш» заводининг қузов цехида ёлдорликни тайёрлаш ишлари бошланди. Обида дохий юбилейгача Ульяновск шаҳрида ўрнатилади.

КИНО ХОДИМЛАРИ АНЖУМАНИ

темир йўлчилар маданият саройида республика кино тармоқлари касоба союз ходимларининг икки кунлик семинар-кенгаши ўз ишини бошлади. Бу ерга фабрика ва заводлар клубларининг раҳбарлари, маданият уйлари ва касоба союзулари маданият саройларининг ходимлари, киномеханиклар йиғилишган.

Семинар-кенгашда касоба союзулари республика Советининг секретари А. З. Завьялов ақолига кино хизмати кўрсатишда касоба союзулари ташкилоти олиб борадиган ишлар кўни ва келгуси вазифалар ҳақида гапирди.

«Улка довруги»

ЛЕНИНГРАДДА ЎЗБЕКИСТОН КУНИ

Кеча

қаҳрамон шаҳар радио тўқинларида ўзбек куй ва кўшиқлари жа-ранглаб турди. Дохий юбилейига бағишлаб ўтказилаётган радио кўнида диёримизда Ленин васиятлари қандай амалга оширилаётгани ҳақида кўнлик.

«Илғичга совгалар», «Санъат устозлари Ленин ҳақида куйлайди», «Ўзбек кишилогининг бугунги қиёфаси», «Ленин номи Ўзбекистон металлургия заводида» каби туркум эшитиришлар револуция бешиги — Ленинград шаҳри радио тингловчиларига манзур бўлди.

Эстрада куй ва кўшиқларимиз тун чироклари порлаганда ҳам эфир тўқинлари орқали Нева осмониде таралиб турди.

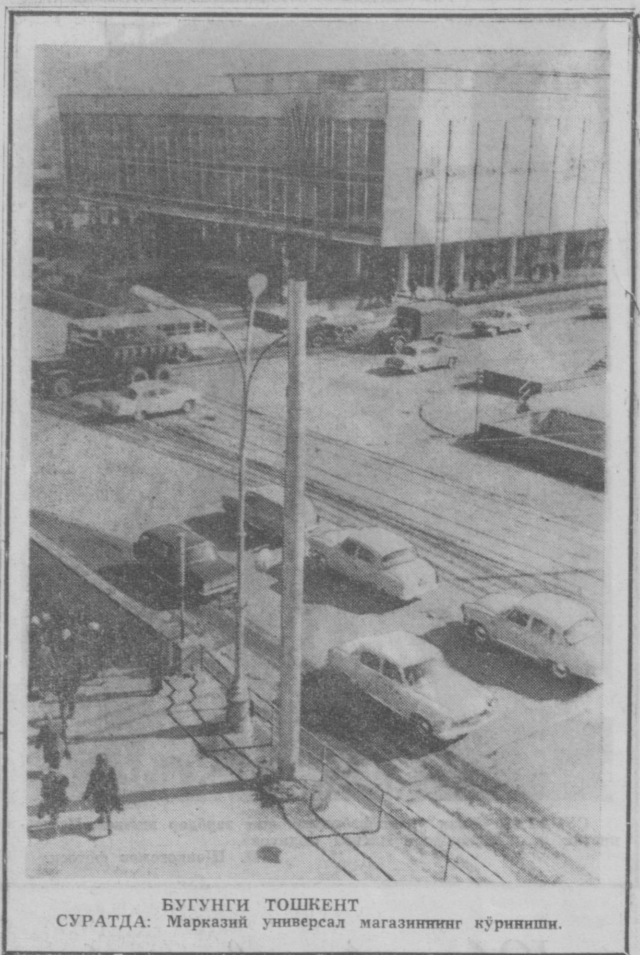
«Ташсельмаш» заводининг электр-риги Максим Кевчиловнинг келтиришида, Улар қилмишига яраш жазо оладилар.

Аммо ҳали ҳам шаҳар чеккаларида, еритилмаган кўча ва йўлларда безорилар ва ероққўрлар учиб турибди. Тунги посбонлар ана шу ерларга кўпроқ эътибор беришлари лозим.

СУРАТДА: В. И. Ленин майдонининг қўриғи.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАЪСИРЧАН ВА ҚИЗИҚАРЛИ

Алоқа институти хузурида самарали иш олиб бораётган илмий-техника халқ университетининг машғулотларидан тингловчилар мамун бўлишпти. Университетда эстетика, тарбия, физкультура-спорт, радио ва электр алоқаларни қабил факультетлар мавжуд.

Хозирги вақтда университет машғулотларида 200 га яқин тингловчи активлик билан иштирок этиштира. Машғулотларнинг кўзга кўринган профессор-ўқитувчилари олиб бормоқдалар. Хар бир машғулотни таъсирчан, қизиқарли ўтши, тингловчиларда катта таассурот қоздиришида марксизм-ленинизм нафедрасининг мудири Х. Абдурахмонов, кўп қонгли электралоқаси кафедрасининг мудири А. Черненколар яқиндан ёрдам бермоқдалар.

БУГУНИ ТОШКЕНТ СУРАТДА: Марказий универсал магазиннинг кўриниши.

ЮКСАЛИШ

«...Эски шаҳардаги клуб ҳақиқатан ҳам торик қилар эди. Ёнгра катта, намунали клуб керак бўлиб қолди.

Етув Урта Осийнинг маданий маркази бўлган Тошкентда клуб кўриш иложини топишга киришилди.

Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети клуб биносини кўриш учун 25 минг сўм ажратиш тўғрисида қарор чиқарди. Тошкент Оқруғ ижроия комитети билан Тошкент Эски шаҳар Совети ҳам шу мақсад учун маблағ ажратдилар. Шундай бўлса-да, маблағ етишмасди. Бу соҳада Ўзбекистон Марказий Комитети Урта Осий Бюроси ёрдам берди. Клуб қурилиши ўша замида энг қудратли ташкилот бўлган пахтачилик Бош комитетига топширилди.

...Шундай қилиб, 1929 йил 8 март кунин пакса деворни иморатлар орасида доразалари офтоб нурида ялтираб турган икки қаватли каттагон тўзган бино қад кўтарди. Ўша вақтда бу бино шаҳарнинг кўрки эди.

[1918 йилдан КПСС аъзоси М. Ф. Муратов ҳамда 1919 йилдан КПСС аъзоси Е. А. Росс хотира-сидан]

ХА, ўша вақтда Соёк Эскиқўва вақтинча барпо этилган бу клубнинг оқиниши район маданий ҳаётига улкан ҳисса бўлган эди. Октябрь раёонининг бугунги маданий ҳаёти билан таққослаб кўрилганда, бу ҳеч нарча бўлиб қолди. Район ижроия комитети маданий бўлимин бошлиғи Саъид Фасиховнинг Э. И. АРБУЗОВАнинг кўнрадаги сўзлари бунга далил-дир:

ДАВР НАФАСИ

ИШЧАН ТАРҒИБОТЧИЛАР

Киров район «Билим» жамиятининг Ортопедия ва травматология илмий-тектириш институти қошида ташкил этилган бошланғич ташкилот кейинги вақтларда кўпгина ишчиларни амалга оширмоқда. Ташкилот атрофида 55 нафар жамоатчи лекторлар уюшган бўлиб, уларнинг ҳаммаси тарғиботчилик соҳасида старли тажрибага эга бўлган ишчилардир.

Жонқуяр тарғиботчилик мунтазам равишда райондаги саноат корхоналари, кўриш ташкилотлари ва бошқа муассасаларга ташриф буюриб: меҳнатқашларни қизиқарли леция, суҳбатлари билан хурсанд қилмоқдалар. Улар сўнгги вақтларда қондирган «Юлдаш» фабрикаларида, «Юлдаш» тикуччилик фирмаси ва бошқа корхоналарда бўлиб мазмуни лекциялар ўқидилар.

Тарғиботчилик орасида фан докторлари, фан кандидатлари ҳамда кўп қонгли илмий ходимлар бор. Бир йилдан кўпроқ ўлар вақт давомида улар томонидан 164 та лекция ўқидилар.

КЛУБ ЧОРЛАЙДИ

Клубимиз меҳнатқашларнинг севимли оромгоҳи айланган. Шу кунларда бу ерда дохията бағишланган кечалар, учрашувлар, лекция ва суҳбатлар бўлиб ўтмоқда.

Яқинда клубимизда «Ленин васиятларига содиқлик» деган темада кеча ўтказилди. Унда В. Ельцов, А. Ефимов, Р. Маматов, В. Шауров ўртоқлар «Ленин коммунизм қуришни васият қилган», «Коммунистик ёшлар союзи — зарбдор гуруҳга, барча ташаббусларнинг ташаббускор», «Коммунистик эътиқодга асосланган интизом ҳақида» деган темаларга доқдалар қилдилар.

Район кутубхонаси ходимлари билан биргаликда ўтказилган «В. И. Ленин образи совет шоир ва ёзувчилари асарларида» мавзусидаги адабий кеча, «В. И. Ленин образи кинода» деган кино кеча, В. И. Ленинга бағишланган тематик ва музикали кечалар ҳам жуда қизиқарли ўтди.

«Ленин амалий санъатда» мавзусидаги тематик кеча, В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган кинофестиваль ҳам томошабинларда яхши таассурот қолдирди.

Клубимизнинг драма тўғараги аъзолари Зоя Воскресенскаянинг В. И. Ленинга бағишланган «Она қалби» повести асосида адабий композиция тайёрламоқдалар.

Бадий ҳаваскорлик коллективи эса Ленин, партия ва коммунизм кураётган совет халқига бағишланган қўшиқлар асосида концерт программасини сўнгги кўриқдан ўтказибди.

Клубда районимиздаги халқ хўнарамандлари ишчилари намуналар кўргазмасини ташкил қилди. Халқ хўнарамандларининг барча ишлари В. И. Ленинга бағишланди.

Д. АБДУЛЛАЕВ.

Хамза районидagi «Звезда Востока» клубининг бадий раҳбари.

Булк-кондитер комбинатининг 5-ишлаб чиқариш корхонаси ҳар кунин шаҳар меҳнатқашлари учун кўп қонгли торти ва пироженое маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: (майдан ўнгга) корхонанинг кеска қандолатчиши мастер Е. Цатурян ёш тортичи Л. Омелани билан тайёр маҳсулотни кўздан кечирмоқдалар.

Сулаймон Фасхудинов «Авторемприор» заводда кўп йиллардан бери меҳнат қилади. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган бу ишчи ҳозир 1971 йил ҳисобига маҳсулот бермоқда.

ҚУРИЛИШДА БУРИЛИШ БЎЛАДИМИ?

Қурилиш 1967 йилда бошланган Тошкент парфюмерия-косметика фабрикаси белгилаган вақтда (1969) ишга тушиб эди, етти ойдаёқ ўз таъини қоллаб, ҳозир давлат фондига ишлаётган бўларди.

Аммо объект қурилиши чўзиляпти. Бунда асосатта шу қурилишга ўз зиммасига олган бош пудратчи 3-қурилиш трести ва унинг қўл остидаги қурилиш-монтаж ташкилотлари айбондир.

Лойиҳада кўрсатилишича, фабрикани жиҳозлаш 1968 йилда тугаллашни керак эди. Ленин ишлаб чиқариш корпусларининг тайёрланмаганлиги олтинган техника жиҳозларини ишлатилмай оқида қолиб, занглаб ётишига сабаб бўлмоқда.

Корпусларнинг тайёр эмаслиги ва сақлаш учун жой йўқлиги сабабли фабрика маъмурияти бурюрга асосида келган яқинчи партияданги бир неча комплекта жиҳозларни олишдан бош торди.

Фабрика қурилишининг кечикишига объектда етарли инқорда ишчи кучи ва техника ажратилмаётганлиги ва маблағларнинг тўла ўзлаштирилмаётганлиги асосий сабаб бўлмоқда. Бу ерда ҳам деганда 150 киши меҳнат қилиши керак бўлган ҳолда 36-қурилиш бошқармаси атиги 25—45 кишини номиниҳана ушлаб турди. Фабрика қурилиши учун бу ҳам кўп қонгли қилди шекилли, 1969 йилнинг сентябрида бу ишчи кучлари «муҳим» деб ҳисобланган бошқа объектларга олиб кетилди. Шу-шу бу участкада қурувчилар кўрими қолдилар.

Аслида 1969 йилда фабрика қурилиши учун ажратилган маблағлардан 1730 минг сўм ўзлаштирилиши керак эди. Пудратчи ва бурюртчи ўртасидаги келишувчилик натижасида бу инқор 100 минг сўмга қисқартирилди. Аммо бу қисқартиришдан кейин ҳам, қурилиш лойиҳа-смета ҳужжатлари билан тўла таъминланганлигига қарамай, иш тамоман қонқарисиз ва сифатсиз олиб борилди.

Биринчи ярим йилда қурилиш-монтаж ишлари сарфлангани керак бўлган маблағнинг бор йўғи 27,5 процент ўзлаштирилди, яқин-

чи ярим йилда бу кўрсаткич яна ҳам камайиб, 18,5 процентни ташкил этди. Илм давомида 1 миллион 40 минг сўмлик капитал маблағининг 217 минг сўми ёки 21 процентигина ўзлаштирилди, холос.

Бундан кўришиб турибдики, қурувчи ташкилотлар бу объектда бажарилмаётган бир йиллик топшириқни беш йилда бажариш юзасидан «ташабукур» бўлмоқдалар.

Ҳа, бу аҳволда фабрика қурилиши беш йилга эмас, ундан ҳам кўпроққа чўзиляпти турган гап. 3-трест бош пудратчи сифатида қўл остидаги қурилиш-монтаж ташкилотларидан бу объектга эътибор бериб, етарли инқорда ишчи кучи ва техника ажратиб, тўхтаб қўйилган бинокорлик ишларини юқори суръат билан бошлаб юбориб ва фабриканинг тез орада ишга туширилишини таъминлашни талаб этиши керак. Галининг қисқаси, қурилишда бурилиш ясалши лозим.

Янги фабрикага 1967 йилги бурюртга асосида 1968 йилда 354 минг сўмлик маблағ-тимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган қимматбаҳо техника жиҳозлари олиниб, уларнинг бир қисми ишнинг қизғинда омондорларга қўйилган эди. Қолган асосий қисми эса гўё эгасиздай бугунгача оқиқ ҳавода ёғин-сочин остида қолаверди. Занглаш натижасида улар ўз сифати ва иш қобилиятини йўқотмоқда.

Тўғри, бу ноқдор асос-ускуналарнинг ташқарида қолиб кетишига қурувчилар ҳам айбондор. Улар фабриканинг ишлаб чиқариш корпусларини графикада белгилаган муддатда битказмадилар. Ҳатто ҳозирги кунда ҳам бу объектда қурилиш ишлари тақат-тақ тўхтаб қўйилди.

Ленин бу баҳона эмас, асосатта. Етарли инқорлар бўла туриб, ускуналарни омондорларга киритиб ёки бир жойга тўллаб устини бериштиб қўйиб чораларни кўрилмади. Мазкур ускуналарнинг аҳолини кўрган кишида бу ерда давлат мулкига жон ақийдини одам топиламанмикин; деган савол туғилади.

В. КОМИЛОВ,
ишчи.

Буюк ғалаба солномаси

УМРЛАР БЎЛАДИКИ...

1944 йилнинг апрель ойлари, Душманнинг Фарбий фронтдаги зарбдор қисмлари чекина бориб, Рольша тупроғидан ланоҳ топанга йайди. Гитлерчилар бош берилган шухратни, ғалабани яна кўлга киритиш учун Люблино шаҳрида катта куч йиғиб бошладилар. Пяеда, артиллерия, авиация қисмлари қаерда ва қанси координацияларда жойлашганини аниқ билиш кийин эди...

Абдусамат ака узоқ ўйга чўмиб қолди. Кейин чўнтагидан халтача чиқариб, туғунини ечди. Махорка олиб қозоғга бамайхотир ўради. Топшириқ нима бўлади? Топшириқни бажариш керак. Тунда, нима бўлмасин, тунда учаман, қатъий эҳд қилди у...

«С-47» қирувчи самолёти тун қоронғусида қуюқ туман қўйнига кириб гойиб бўлди. Душман чегара линиясига яқинлашган сари, у ўзини ваэмин сеза бошлади. Проекторлар шуъласи осмонга гўё устун бўлиб қолгандек эди. Демак, курсни ўзгартириш керак. Бироз юқорирак учиб лозим. Самолёт ака юқори кўтарилади. Шу пайт самолёт ён-верида снарядлар портиб бошлади. Душман самолётини қўриб қолган эди. Абдусамат ака курсни яна ўзгартириб, юқори кўтарилиди. Самолёт Люблино ўрмонлари устидагина ўзини бироз енгил ҳис қилди. У ўрмон узра кўп учмади. Партизанлар ёққан гулхан ёнига охишта қўнди...

—Жуда яхши қилибсиз раҳмат. Ёнгра меҳнади препаратлари, докторларимиз, ўқуғор ҳаводек зарур эди, — деди полк партизанлар штабининг бошлиғи полковник Прицкий Абдусамат аканинг кўлини қаттиқ қисиб.

—Мана бунинг кўмондонлиққа топширасиз. Махсус пакет, — деди полковник.

Абдусамат ака пакетини кўлига олди. Пакет ахиларига қора мой тортилган, сўричланган эди. Абдусамат ака ўша заҳоти изига қайтди. Самолёт курсини бандидилар, пулат қуш ўқдек учиб борарди. Яна дан ортиқ ўзбек йигитлари фронтга отилишиди. Бир неча бор унинг фронтининг биринчи линиясига юборишларини сўраб ёзган аризаларини ҳарбий комиссарият қайтариб берди. Ахир фронт учун маалаки учувчилар тайёрлаш ҳам муҳим вазифалардан бири эди-да!

Ниҳоят, 1944 йил Абдусамат ака фронтга йўл олди. У 10-авиация дивизиюда учуви бўлиб хизмат қила бошлади. «С-47» қирувчи самолёти билан бир неча марта муҳим операцияларни амалга оширди.

1945 йилнинг биринчи январидан бошлаб, Абдусамат ака 19-халқаро си, қурол-аслаҳа омондорлари белгилаган махсус пакетдаги харита ҳамда «Люблино операцияси» харитаси олий кўмондонлиққа топширилди.

Абдусамат ака ўз фаолиятини Балашовдаги учувчилик мактабидан ўқиб юрган кезларида бошлади. Дарҳақиқат шу ўрнда бир қувончли дилини айтиб ўтмиз. 1936 йил Балашовдаги учувчилик мактабини тугатиб келган Абдусамат Тайметов биринчи ўзбек учувчиси эди. У фахштур Германияси Совет Иттифоқида ҳужум қилгунга қадар республикадаги учувчи кадрлар тайёрлаш билан машғул бўлди. 1941-1942 йиллар мобайнида Абдусамат акадан учувчилик сирларини ўрганган 70 дан ортиқ ўзбек йигитлари фронтга отилишиди. Бир неча бор унинг фронтининг биринчи линиясига юборишларини сўраб ёзган аризаларини ҳарбий комиссарият қайтариб берди. Ахир фронт учун маалаки учувчилар тайёрлаш ҳам муҳим вазифалардан бири эди-да!

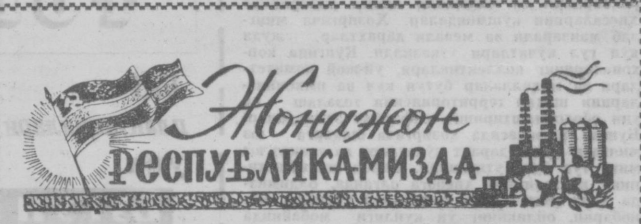
Ниҳоят, 1944 йил Абдусамат ака фронтга йўл олди. У 10-авиация дивизиюда учуви бўлиб хизмат қила бошлади. «С-47» қирувчи самолёти билан бир неча марта муҳим операцияларни амалга оширди.

1945 йилнинг биринчи январидан бошлаб, Абдусамат ака 19-халқаро си, қурол-аслаҳа омондорлари белгилаган махсус пакетдаги харита ҳамда «Люблино операцияси» харитаси олий кўмондонлиққа топширилди.

Абдусамат ака Тайметовнинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги қаҳрамонликлари муниси тақдирланди. У учта орден, олтин медал ҳамда кўп қонгли фахрий ёрликлар билан мукофотланди.

Ҳозир Абдусамат ака 60 ёшда. Ўзбекистон Граждан ҳаво флотини бошқармасининг кадрлар бўлими бошлиғи. Яқинда Абдусамат акага яна бир олий мукофот — Ленин ордени топширилди. Бу А. Тайметовга ҳуқуқнинг 40 йилдан бери Совет Ҳаво флотига самарали ва мазмуни хизмати эвазига берилган юксак мукофотдир.

Н. РАХИМЖОНОВ.

Сурхондарё чеварларининг совғалари

ТЕРМИЗ. Чор атрофида миллион кашта тикилган оқ матода Илчи қиёфаси тасвирланган. Унинг остига: «1870 — 1970» рамкалари тикиб ёзилган. Термиз маънавий комбинатининг чевари Олия Саҳобиддинова Ленин юбилейига совға қилиб, шундай Илчи портретлари ва Ленин мавзусидаги плакатлар туркуми яққол кўзга ташланди. Сарносидеги 62-мактаб ўқитувчиси А. Гилал тўқиди.

Сурхондарё халқ чеварлари яратган Ленинномада тасвирий ва амалий санъатнинг ўнлаб асарлари бор. Улар орасида сарносидеги хаваскор расмчи И. Хрипченко мўйқаламига мансуб бўлган Илчи портретлари ва Ленин мавзусидаги плакатлар туркуми яққол кўзга ташланди. Сарносидеги 62-мактаб ўқитувчиси А. Гилал тўқиди.

АВТОКЛУБ ЧЎПОНЛАР ҲУЗУРИДА

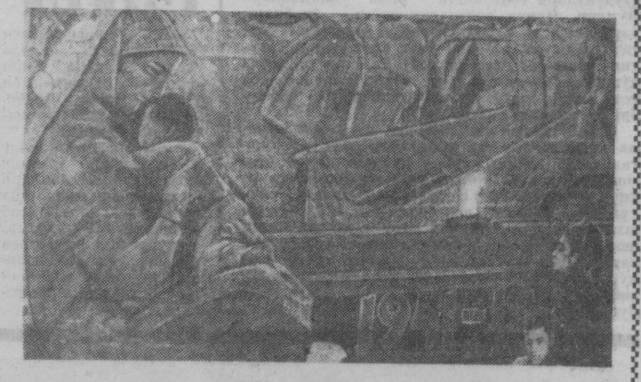
ТЕРМИЗ. Сурхондарёдаги Н. В. Гоголь номидаги кутубхонаси, Термиз ва Жарқўрғон районларининг маданият бўлиmlари тайёрлаган автоклублар узоқ йилларга жўнаб кетди. Бу автоклубларда кутубхоначилар, лекторларнинг гуруҳлари ва концерт бригадалари бор.

Чўпонларга КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин тугилган кунининг 190 йиллигига аталган Тезислар тўғрисида» лекциялар ўқиб берилади, бадий ҳаваскорлик қатнашчилари уларга томоша қўйиб беришади.

БАҲОРГИ ГАСТРОЛЛАР

НУКУС. Тошкентдаги Муқимий номидаги театрнинг концерт гуруҳи Қорақалпоғистондаги гастроллари Станиславский номидаги давлат музикали комедия ва драма театри саҳнасида катта концерт билан бошлади.

Автоном республикада бу баҳор сериастролларида Қирғизистон, Литва ва Ўзбекистоннинг турли областларидан артистлар келиши эълон қилиб қўйилди. Улар Нукус ва Тўрткўла пахтакорларига, Қоғалли шайқорларига, Тахтақўпир янголларининг чўпонларига, Мўйноқ Салқичларига томошалар кўрсатишади. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон расмолари Улуғ Ватан уруши темасида кўпгина янги бадий асарлар яратмоқдалар. СУРАТДА: талантли расмчи Қозим Эминнинг «Халқ бўлган оқ-қўрғинли жангчилар хотираси» деган янги бадий полотноси.

«БЕКАТЛАРНИНГ НОМИ БОРМИ?»

Тошкент Оқшомида

Газетанинг ўтган йили 21 ноябр сонидеги юқоридаги сарнаҳда остида босилган танқидий материалда Сақсон отанинг шаҳримиздаги айрим бекатлар қаровисиз қолганлиги, трамвай ва троллейбус ҳайдовчилари кўнрача йўловчиларга бекатларни эълон қилмаётганлиги ҳақидаги шикоят босилган эди.

Трамвай-троллейбус бошқармасининг ҳаракат бўлиминдан олинган жавобда кўрсатилганича, газета материали ҳайдовчи ва кондукторлар ўртасида муҳолафа қилинган. Кондукторларга бекатларни эълон қилиб туриш зарурлиги кўрсатилган.

Бундан ташқари шаҳримиздаги барча трамвай-троллейбус бекатларининг белгилари текширилиб, оскилар алмаштирилади ва йўқларига янги эълонланади.

КУПЛАБ ОҚШОМХОНЛАРИНИНГ ИЛТИМОСИГА
КўРА, «САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУХБАТЛАР»НИНГ
БУГУНГИ НАВБАТНИИ МЕДИЦИНА ФАНЛАРИ
ДОКТОРИ Ф. А. АБДУРАҲМОНОВГА БЕРАМИЗ.
ҚУПИДА ОЛИМНИНГ ГАЗЕТХОНЛАРИМИЗ СА-
ВОЛЛАРИГА ЖАВОБИ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ.

Биринчи белгисини сезгандаёқ...

Хурматли муҳаррир!
Ошқозон ўсма (рак) касаллиги, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунинг даволаш йўллари ҳақида мақола берилишини сўрайман.

М. МАҲКАМОВ,

Тошкентнинг Қазахстанская кўчасида истиқомат қилувчи оила номидан.

Рак касаллигининг келиб чиқиш сабаблари жуда кўп бўлиб, ҳозирги замон олимларининг фикрича, эҳтисобий сабабларидан бири канцероген моддасидир. Бунга қўшилади кирдики завод-фабрикалардан чиқадиган химикатлар, буклар, мева-сабзавотларни ва пахтаи дезинфекция қилишда ишлатиладиган химикатлар, ҳаршот ва кемирувчиларга қарши ишлатиладиган захарли моддалар, ёғни ҳаётдан ташқари қиздирилганда чиқадиган кимёвий модда, нон ва сухариларнинг куйиндиси, балик ва қазилар исланганда пайдо бўладиган айрим моддалар, асфальтнинг чағи, автомашиналарда «яхши» ёғиб битмаган бензиндан пайдо бўладиган тутиқ, носвий таркибдаги оққа, папироз таркибдаги никотин моддаси ва бошқалардир.

Бундай канцероген моддалар организмга оқват, ҳаво йўллари ва тери орқали ўтади. Шунинг билан керакки, ҳозирги замон тушунчасида, рак касаллиги соғлом организмда ва оғирлар нормал ишлашда пайдо бўлмади. Киши аъзоларининг соғлом ишлаши, албатта, марказий нерв системасининг тўғри, нормал иш-

оғрик пайдо бўлиши, ахлатнинг рағми ўтарлиши (тим қора бўлиши, ахлатда қон аралашмаси бўлишининг белгиси) гушт ва тухумни истеъмол қилгиси келмаслиги, қувватнинг кундан-кунга камайиб кетиши ва кишининг тезда озоб кетиши ўсма касаллигининг асосий белгиларидан биридир.

Агар айтадиган белгилардан бирортаси кишида пайдо бўлса, тезда врачга мурожаат этиш лозим. Ўсма касаллиги қанчалик тез аниқланиса даволаш шунча муваффақиятли бўлади.

Ошқозон ўсма касаллиги даволашдан кўра, бу касаллигининг олдини олиш яхшироқдир, яъни биринчи навбатда гастрит, ошқозон яраси ва полипи касаллигини даволаш лозим.

Ошқозон ўсма касаллигини энди бошланғич (1 ва 2-стадиясида) келатгани аниқланиса, операция тасвиси қилинади (бирдан бир асосий даво йўли), агар кечикиб аниқланиса, (3 ва 4-стадия) унда дори (бензо-эфр, тно-эфр, сарколин, нолхемин ва 5-фторурацил), рентген нурлари билан даволаш мумкин.

Булардан ташқари, беморни даволашда истеъмол қиладиган оқватнинг аҳамияти катта, яъни касалнинг оқватда кўпроқ оқсил модда (тухум, гушт) ва витаминлар кўпроқ бўлиши лозим.

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ АРАФАСИДА

Ханой

Вьетнам Демократик Республикасида вьетнам тилида В. И. Ленин асарлари мажмуининг 35-жилди босиб чиқариш арасида турибди. Савсий адабиёт нашриятининг директори Фан Тьен Тинь ТАСС мухбири билан суҳбатда шунинг маълум қилди. Лениннинг империализм, давлат, пролетариат диктатураси каби проблемаларга бағишланган асарларининг 25 тўплами ҳам нашр қилинмоқда. Лениннинг 10 та асари, шу жумладан, «Нима қилмоқ керак?», «Давлат ва революция», «Коммунизмда болаларча «сўзлик» касали», «Империализм капитализмнинг олий босқичи» асарлари қайта нашр қилинмоқда.

Биз, деди сўнгра Фан Тьен Тинь, Ленин асарларининг нашр қилиниши агрессия устидан галаба қозонмоқ учун Вьетнам меҳнатқиллар партияси қўйган революцион вазифаларнинг бажарилишига ва социализм курашига хисса қўшилиши билан. Мамлакатимизнинг коммунистлари ва халқи бу асарларни зўр эътибор билан ўрганимоқдалар.

Калькутта

Гарбий Бенгалия пойтахти ва Ҳиндистоннинг катта саноат маркази — Калькутта В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини кенг қўлама нишонламоқда. Марказий кўчалардан бирига Ленин номи берилди. Шаҳарда Совет давлатининг асосисига бағишланган митинглар, семинарлар, совет фильмларининг фестиваллари, кўргазмалар ўтказилмоқда.

Тўрта театр сахасида Ленин ҳақидаги пьесалар қўйилмоқда. Калькуттанинг китоб магазинларида марксизм-ленинизм ҳақидаги адабиёт ҳамда дохий тўғрисидаги китобларни кўплаб ўнатиш мумкин. 16 апрелда Гарбий Бенгалия пойтахтида ва бутун штатда Ленин ҳафталиги бошланади, 22 апрель кун эса улуг устоз ва дохий номидоғи кўчада В. И. Ленин ҳажали омилади.

Р. Никсоннинг баёноти

ВАШИНГТОН. Оқ уй президенти Р. Никсоннинг Лаосда доир баёноти эълон қилди. Баёнотда айтиладики, кейинги вақтларда АҚШда «Женева битимлари» хилоф равишда АҚШнинг Лаосдаги воқеаларга аралашуви анча кучайиб кетди. Американинги қуруқликдаги қучлари Лаосдаги уруш ҳаракатларига қатнашмоқда ва АҚШ авиациясининг ҳаракатлари можаорининг кенгайиб кетишига олиб келди, деган тахминлар қайта-қайта такрорланмоқда.

Америка авиацияси Лаос териториясининг бомбардмон қилаётганини ва АҚШ ўнг қучлар томонидан турб уруш операцияларида қатнашаётганини баёнотининг ўзида айтироқ қилинди. Шунингдек, Никсон Лаосда бир мингдан кўпроқ америкаликлар борлигини, уларнинг қўлчилари «ҳарбий кенгашчилар» эканлигини ҳам айтди.

Шу билан бир вақтда президентнинг бу баёноти Лаоснинг ички ишларида АҚШнинг аралашуви «чекланган» тарзда бўлаётгани ва ҳатарили куралиш интервенция эмас, деб қўрсатишга уринишдан бошқа нарсас эмас, президент, Лаосда Американинги қуруқликдаги жанговар бўлиналари йўқ ва АҚШ шундай қўшилларни «Лаосда киритиш учун ҳеч қандай лўян тузган эмас», деб даъво қилди.

Никсоннинг баёноти бу ерда ҳаёт ҳақиқатларини аниқ рақиб қилиб кўрсатиб бериши билан бир вақтда туркини хира қилмай қўймади. Социалистик мамлакатларда студентлар стипендия олаётган бир вақтда, бизнинг коллеж ёки университетларимизда ўқиб турган уруш учун ҳам жиддийлик, мактаблар, коллежлар, университетлар олдига билимга ташна ёшларнинг кети қўрилмайди. Таълим навабда туркини хира қилмай қўймади. Социалистик мамлакатларда студентлар стипендия олаётган бир вақтда, бизнинг коллеж ёки университетларимизда ўқиб турган уруш учун ҳам жиддийлик, мактаблар, коллежлар, университетлар олдига билимга ташна ёшларнинг кети қўрилмайди.

Сенатдаги демократик қўлчиларнинг раҳбари Мэнфилд Лаоснинг янги Ўзгариш айтилиб кетини хавфи бор, деб оғохланган кўлиди. Сенатор А. Горнинг айтилишига қараганда, Лаосдаги аҳвол «қаттиқ» бўлиб турибди.

Сенатор Купер Американинги «Лаосдаги барча граждандар ва ҳарбий ходимларини, яъни «хаво операцияларида» ва бошқа ҳар қандай «ҳарбий операцияларда» қатнашаётган америкалик ходимларни дарҳол олиб чиқиб кетини керак, деди.

4 МИЛЛИОН ТОННА

ГАВАНА. Кубада тўрт миллион тонна қанд-шакар ишлаб чиқариш тугалланди. Мамлакатдаги 140 дан ортиқ қанд-шакар заводлари ҳодимларининг 22 кун мобайнида зўр гайрат билан қилган меҳнати натижасида шунча миқдорда қанд-шакар тайёрланди. Шакар қамиш плантацияларида моҳир деҳқонлар билан бир қаторда саноат ишчилари ва хизматчилари ҳам меҳнат қилдилар.

ШИНАМ КВАТИРАЛАР

ПРАГА. Бу йил Чехия Социалистик Республикасида 75 мингта янги шинам квартиралар фойдаланишга топширилади. Чехия Қурилиш ва Техника министрлиги коллежис манлисидан шу тўғрисида гапирилди. Бу мажлисда 1970 йилги план топшириқлари муҳокама қилинди. Художия ана шу планларнинг бажарилишини таъминлайдиган бир қанча тадбирларни белгилади.

ЯНГИ КАДРЛАР

ПХЕНЬЯН. Кансон пўлат эритиш заводи ишчиларидан 400 дан ортиқ киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда заводнинг индустриал институтида ўқимокда. Корхонадаги ҳар етти ҳодимнинг бири инженер ёки техник дипломига эга.

Корея Халқ Демократик Республикасида социалистик қурилишнинг кенгайиб бораётганини кадрлар проблемасини кун тартибига қўйди. Қўпгина йирк саноат корхоналарида юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш мақсидида олий техника ўқув юрталари ташкил этилди.

Хозирги вақтда Корея Халқ Демократик Республикасида юздан ортиқ олий ва ўрта маълумотли мутахассис ишлаб турибди.

(ТАСС.)

ҲИНДИСТОН. Деҳлининг марказий магазинларидан бирида В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган китобларнинг кўргазма-савдоси ташкил этилди. СУРАТДА: китоб магазинининг витриналаридан бири. В. Байков фотоси, (ТАСС.)

ЯНГИ КАДРЛАР

ПХЕНЬЯН. Кансон пўлат эритиш заводи ишчиларидан 400 дан ортиқ киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда заводнинг индустриал институтида ўқимокда. Корхонадаги ҳар етти ҳодимнинг бири инженер ёки техник дипломига эга.

Корея Халқ Демократик Республикасида социалистик қурилишнинг кенгайиб бораётганини кадрлар проблемасини кун тартибига қўйди. Қўпгина йирк саноат корхоналарида юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш мақсидида олий техника ўқув юрталари ташкил этилди.

Хозирги вақтда Корея Халқ Демократик Республикасида юздан ортиқ олий ва ўрта маълумотли мутахассис ишлаб турибди.

(ТАСС.)

ИСПАНИЯ. Мамлакатнинг йирк деңгиз порти — Ла-Корунья шаҳрининг деңгиз соҳилида. Е. Куницян фотоси, (ТАСС.)

ЮРАК УЙНОҒИ ҲАҚИДА

Хурматли редакция! Мен икки йилдан бери юрак ўйноғи, пароксизмальная тахикардия касали билан безовтаман. Шу ҳақда газетангизда маълумот беришингизни сўрайман.

Тўлкин КОМИЛОВ,
Чилонзор районидagi Бирлик кўчасида истиқомат қилувчи.

Юрак ўйноғи, яъни пароксизмальная тахикардия қўшича юрак қон томирлари, гуштлари ва юракда жойлашган нерв ҳужайраларининг иши чуқур ёки вақтинчалик ўзгариш натижасида, ушқунда келадиган ҳолатдир. Бундан ташқари тез-тез уради, да иккинчи турли вақтдамага солади.

Бундай ҳолат қўшича юракнинг таъмин этувчи қон томирларининг тез-тез қисқариши, қон айлаштиришнинг ёмонлашиши натижасида юз беради. Невр ҳужайраларининг иши бузилади ва юрак тез-тез ура бошлайди.

Бундан ташқари юрак гуштларидagi модда алманишининг бузилиши натижасида, витаминлар (В1, В2, В3, С) баъзи бир минерал тузлар, килород тузлари, мағнезия, хлористий калий, новокан, глюкоза. Агар бу айтадиган дорилар ёрдам бермаса, новоканпаид деган дори дан олдини маҳсадат берамиз. Кейинги пристиупнинг олдини олиш учун ўзоқ вақт витамин В1 ва В3, хлористий калий, кокарбоксиллаза ва хоказолардан фойдаланиш лозим.

Айрим вақтларда юракга ҳеч қандай таъғариш бўлмаганида, ленин пристиуп — пароксизмальная тахикардия бўлиши мумкин. Бу қўшича ёшларда бўлиб, асабинг вақтинча бузилишидан келиб чиқа-

Қайноқ сувдан қуйиш

Ҳоҳ қозонда қайноқ турган нарсас ёки қайноқ сув итифоқо кишининг бирор ерига тўқилиб, оловдек таъсир қўрсатади. Бундай ҳолатларда онг тўғри таъбир қабаридан олдин дарҳол шопинич равишда сандал, гул суви ва кофур сурутириди. Қуйган жой қуришга йўл қўйилмасин, балки ҳар доим кетма-кет муз солинган совуқ сувга латта ботириб қўйиб турилисин; чуқни бу, қуйган жойни қаба-ришга қўймайди. Бир гуруҳ табиблар бундай қуйганда шопинич равишда зайтун суви-ни ёки гул сувини е-сишга буюрадилар; яхшироғи буларнинг қайси бирини бўлса ҳам талқон ёки оҳан маҳлами билан қўшиб, эзиб ишлатишидир...

Ортиқнинг зиёни йўқми?

Хурматли редакция! Нима учун баъзи болалар ортиқ панасили бўлиб гунади. Бунинг организмга зиёни борми, йўқми?

Илдуш МАҲКАМОВ,
студент.

Ортиқ — бу усимликлар, ҳайвонлар ва одамлар дунёсига хос бўлиб, эмбрион даврида (она қорнида) пайдо бўлади. Нормал ҳолда эса, боланинг туғилишига яқин қолганда, ортиқча жижиқлиб, ури хил оғирлар шимиллиб кетиши мумкин. Лекин баъзи бир ҳайвонларда ва одам-

Ҳамшира.

ХУРРАКНИ ДАВОЛАБ БУЛАДИМИ?

Хурматли муҳаррир! Баъзи кишилар ёстиқча бош қўшилари билан қаттиқ хуррак ота бошлайдилар. Хуррак қандай пайдо бўлади, уни даволаш мумкинми?

Охунчи ҲАМРОЕВ,
Самарқанд Давлат университетининг IV курс студенти.

Авалло шунинг айтиш керакки, хурракнинг пайдо бўлиши ва уни даволаш усули устидан кўп вақтдан бери олимлар бош қотиришга қарамай, бирор гузуқроқ натижага эришилмаган.

Ҳозир ҳам олимларнинг бунга қайтадан аҳамият бериб, турли йлмий текшириш ишларини олиб боришляти.

Врачлар ўртасида, хуррак ҳаво йўллариининг анича кенглиши, торайиши натижасида пайдо бўлади, деган фикрлар бор. Бундай ҳодалар ухлаган пайтда тилинги оқсилар сўриши ёки ҳаво йўлини анича қисиб қўйиши ёки ҳаво йўлини ҳар хил сабабларга қўра сиқилиши (пади, ялғизлиги, бурун суянининг синиши, ўзгариши ва хоказо) натижасида пайдо бўлади.

Бундан ташқари, семиз кишиларда ва ётишдан олдин кўп оқват истеъмол қилувчиларда, ошқозоннинг юқорига жойлашиши натижасида, аяниқса, ушқун пайтда диафрагма ҳаракати сустлашиб, кўкрак қафасининг кенгайиши ва торайиши бўлади.

Шунда, ҳаво йўллариининг кенгайиши ва торайиши бузилиб, тор ҳаво йўлидан ҳаво юқори босимда ўтиши билан ҳам хуррак пайдо бўлади. Шунинг ҳисобга олиб, баъзи бир олимлар кўкрак қафасининг ишини яхшиловчи гимнастикадан фойдаланишни тавсия этадилар.

ЯНГИ ҲАЁТ ҚУРУВЧИЛАРИ

УЛАН-БАТОР. Фабрика ва заводлар, транспорт ва алоқа, давлат ҳужайралари ва қишлоқ «ҳўжалик бирдамчалари» и т меҳнатқил хотин-қизлар В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахта-ларида ишламоқдалар.

Монголия хотин-қизлари янги ҳаётни бар-по этишда актив қатнашмоқдалар, жамиятдаги муҳим ўринларни эгаллаб турибдилар.

Халқ Монголиясининг меҳнатқил хотин-қизлари барча мамлакатлар хотин-қизларининг ҳуқуқий тенглиги учун, болаларнинг бахт-саодати учун, тинчлик ва демократия учун, социализм ва коммунизм гояларининг тантаанаси учун олиб борилаётган муштарак курашда актив қатнашмоқдалар.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Куанг Три вилоятидаги партизан отрядларидан бирининг жағчилари навабдаги жанговар операция олдидан. ВНА—ТАСС фотоси.

МАКТАБЛАР ОЛДИДАГИ НАВБАТЛАР

Колумбияда билим олиш — кўп кишилар учун ноб эриш деб қўйилган. Бугунги кунда аҳоли шу даражада ёмонлашди, ҳар қандай «Эль Эспектор» газетаси: «Маданият сари зўр интилиш ривожланиб бораётган Колумбия жамиятининг жиддий омилидан бири ҳисобланади. Шунинг учун ҳам жиддийлик, мактаблар, коллежлар, университетлар олдига билимга ташна ёшларнинг кети қўрилмайди. Таълим навабда туркини хира қилмай қўймади. Социалистик мамлакатларда студентлар стипендия олаётган бир вақтда, бизнинг коллеж ёки университетларимизда ўқиб турган уруш учун ҳам жиддийлик, мактаблар, коллежлар, университетлар олдига билимга ташна ёшларнинг кети қўрилмайди.

Бирок колумбиялик бир неча мнг оилаларнинг саргардонлиги шунинг ўзи билан тугамайди. Агар уларнинг болалари хусусий ўқув юрталарига киришга мурасар бўлган тақдирда ҳам, ўқиб ҳақидан ташқари кириш бадалли тулашлари, форма кишим сотиб олишлари шарт. Бундан ташқари яна бир муаммони — дарсликларни қандай қилиб топши мумкинлиги ма-

саласини ҳам ҳал этишга тўғри келади. Юқорда эслабди ўтилган пойтахт газетаси шу муносабат билан: «Дарсликларни содда ва икчам қилиб бир шаклга солиш, табии уларнинг нархини ҳам туширган наварди. Лекин бу ўрнида манфадатдор шахсларнинг — наشريятчилар ҳамда дарслик авторларининг енгил бўлмаас қаршиликларига уйрашга тўғри келади. Шу нарсани айтиб ўтиш керакки, уларнинг баъзилари маорифдан баҳраманд бўлиб келган ҳолда ўзоқ вақтга олган таълимларни уларини нима сабабдан инсонпарвар қилмаганига ачинамай бўлмади. Улар дарсликлар нархи қимматлигини хас-пўлашга учун «билим олиш эркинлиги» принципига асосланганликларини ва вақ қилиб қўрсатиб, уларнинг қулғили аҳолига солиб қўймоқдалар. Дарсликлар нархи эса тўхтосиз охишда давом этимоқда.

Маориф соҳасидаги киничкиликларимиз — Латин Америкасида янги ҳужайраларни қи-лишининг яна бир нати-жасидир.

Иван ВИЛА,
Колумбия журналисти.
БОГОТА.
(АПН.)

ИСРОИЛ САМОЛЁТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ҚОҲИРА. Индия дарёси этагидида Бар-давил қўли билан Да-мнетта шаҳри ўртаси-да Миср қурувчи са-моелетлари билан жанг вақтида Исроилнинг бир самолёти уриб туширилди ва бошқа бир самолёти шинаст-лантирилди. МЕН агентлигининг хабар беришича, Вирлашган Араб Республикаси қурувчи кучларининг вақти бу ерда шу тўғрда гапирган.

Исроил самолётлари Ал-Кантара шимолида Бирлашган Араб Республикасининг осмонига бостириб кирган ва

ТОШКЕНТ 3
«Оқош» 3-б. 26т.

